

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Danne-Virke I

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 341.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig03val-shoot-idm139670057903632/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Danne-Virke I

Rørde sig noget, o, Svend, i dit Bryst,
Ahned dig sælsomt det Høie;
Sænked i Vemod du, Møe, dig med Lyst,
Perled dig Taaren i Øie;
Skimted du, Gubbe, bag Gaader og Flor
Glimt af det Lys, som er Sandhedens Straale;
Føide du, Kvinde, ved Havfruens Ord:
Død man i Frømhed for Sønnen kan taale;
Kommer, o, kommer da, Sædskende holdet
Hviler, i Gamle, paa Hynderne blaa!
Venlige Taler saa ville vi hoide,
Grunde og giætte, som bedst vi forstaae!
Lad ikkun smite de Selvkloge, Koide!
Stort er det ofte, som Dværge forsmaae;
Fuglen formindskes for støvede Øie,
Alt som han hæver sig meer i det Høie.

Hvem er den Dronning i Høielofts-Sal?
Hvem er den Havfru, som dandser paa Tilje,
Dandser og kvæder paa Bøigen saa sval,
Varsler, og fremmer dog Dronningens Villje?
Hvem er den Moder, som føder de Boide,
Føder en Viis, som maa Helsøten voide?

Kan vi, o, Kiære! vor Moder miskiende,
Kan vi miskiende vort Fædreneland!
Spaaer ikke Havfruen klarlig om hende,
Toner det ei fra den bølgende Straud:
Dagnar er Danas livsalige Navn,
Solien hun elsker og tager i Favn,
Avler og Sønnen saa giæve og gilde,
Boide og prude, omsider og snilde,
Smuldrer til Støv, naar den Vise er fød,
Elsker dog Havfruen selv i sin Død,
Blegner, men smiler saa mildt, thi hun saae
Himmerigs Dørre sig aabne at staae,
Veed, at hun der skal evindeligen boe,
Fange først der baade Hvile og Roe.

Tiden mon være, hvad Havet betyder,
Bølgende trindt sig om Midgard den snøer;

Danne-Virke I

Op af dens Bølger sig Havfruen skyder,
Saga saa kalder man hende i Nord;
Ikke med Tant farer Skjaldenes Tale:
Saga mon bygge i bølgende Sale.

Snekkerne syv mon vel Havfruen sænke
Ned i det dybe, det brusende Hav,
Vel maae hun lære i Konningens Lænke
Ik kun det Døde at bære til Grav,
Ikke for vilter at danses paa Tilje,
Stol-Kongen ære og fremme Hans Vilje.

Dog naar han stækker den Flygtiges Vinge,
Griber den Viltre med vældige Arm,
Da mon(ne) for Dronningens Øren det ringe,
Høit banker Hjertet den Milde i Barm,
Da hende lystet at fare med Liste,
Havfruens Kløgt og sin Lykke at friste.

Hører I ei, hvor det toner i Sale!
Dronningen kalder paa Svendene smaa,
Hastig saa vil hun med Havfruen tale,
Breder for hende det Hynde saa blaa,
Lægges og Kniv under Hynde med Liste,
Agter den Havfrues Spaavid at friste.

Skjalden maae tie, lad Havfruen tale,
Alt som hun taler i Bølgernes Døn!
Spaaed om Møe i Kong Voldemars Sale,
Spaaed om Frederiks herlige Søn*);
Selv maae hun sige, hvoraf hun det vidste,
At nu den tredie vorder den sidste.

Moder, o, frist kun den Havfru med Snilde!
Livet hun lade, hvis ei hun kan spaa!
Men naar hun røber, hvad dølge du vilde:
Blinkende Staal under Silken saa blaa,
Prøv da ei med hende Konsterne flere!
Veed hun saameget, da veed hun vel mere.

*) See Frederik den Andens Krønike, eller i Roskilde Saga om Varslet for Fjerde Christian!